

Биљана М. Бабић¹

Универзитет у Новом Саду
Филозофски факултет
Одсек за српски језик и лингвистику

ИЗЈЕДНАЧАВАЊЕ НАСТАВКА КОНГРУЕНТНЕ РЕЧИ С НАСТАВКОМ ИМЕНИЦЕ У ИМЕНИЧКОЈ СИНТАГМИ

У раду се спроводи морфосинтаксичка анализа грешака у облику конгруентне речи у именичкој синтагми, конкретно – разматрају се грешке настале употребом именичког наставка за грађење придевских речи. Анализа представља довршетак ширег истраживања којим су обухваћене све грешке у облику конгруентне речи уз именицу (у роду, броју и падежу), забележене у писменим саставима страних студената на почетним нивоима знања језика (А1 и А2). Циљеви анализе су: идентификација најфреквентнијих грешака, њихова систематизација према типовима, квантификативна и статистичка обрада, затим излагање резултата анализе према типовима грешака и учесталости њиховог појављивања, на крају и поређење резултата с резултатима добијеним у првом делу истраживања. Анализа треба да покаже који облици страним студентима представљају тешкоћу, као и да да смернице за њихову успешнију обраду и увежбавање.

Кључне речи: српски језик као страни, анализа грешака, синтаagma, конгруенција, именички наставак.

1. Увод

Анализа грешака у облику конгруентне речи (у роду, броју и падежу) у именичкој синтагми започета је раније и њен значајан део већ је објављен – део посвећен грешкама у роду (Бабић 2022).² Као корпус послужиле су грешке забележене у писменим саставима страних студената који су похађали

¹ biljanab@ff.uns.ac.rs

² Део анализе посвећен грешкама у броју и падежу описан је у раду који је тренутно у поступку рецензирања у часопису *Мейодички видици*.

почетне курсеве српског језика (нивои А1 и А2) у Центру за српски језик као страни на Филозофском факултету у Новом Саду.³ У анализираном корпусу, међутим, једна појава је толико честа и толико наметљива да не може проћи незапажено и остати скривена међу другим грешкама. Ради се о томе да се конгруентна реч с именицом слаже не у роду, броју и падежу, него у њеном граматичком наставку. Дакле, ради се о подударању наставка конгруентног атрибута с наставком именице.⁴ Истина је да у српском језику постоје две врсте промене придева – придевска и именичка, да се у именичкој промени придева мушког и средњег рода једнине велик број наставака подудара с именичким наставцима, али је исто тако чињеница и да страни студенти не уче именичку промену, као и да је она данас потиснута и да је тешко могу чути од изворних говорника, којима су окружени.

Много је забележених примера да бисмо говорили о пукој случајности, појава се бележи уз именице сва три рода, свих деклинационих типова, па је извесно да се ради заправо о стратегији пресликавања наставка именице, или изједначавања атрибутског наставка с наставком именице – како год да то назовемо. Ову тврдњу додатно поткрепљују примери у којима су наставци изједначени чак и кад је именица у погрешном падежном облику. Преостала грађа, дакле, исто тако заслужује да буде анализирана, описана и упоређена с претходном анализом (грешака у роду, броју и падежу), јер ће нам употпунити слику грешака у именичкој синтагми, а које потичу из једног истог корпуса. Други разлог за довршетак истраживања јесте чињеница да анализу оваквих грешака до сада нисмо имали (бар према мојим сазнањима). Само у једном раду, посвећеном роду именица и типу њихове деклинације, и корелацији рода именица и њиховог завршетка, на основу теста спроведеног на нивоима А1 и А2, показује се да „Када именице имају типичне завршетке за одговарајући род, 90% студената уписује правилан конгруентни атрибут”, а „Када треба ставити одговарајући конгруентни атрибут уз именицу са нетипичним завршетком у односу на род, ситуација је другачија” (највише страних студената је, на пример, наводило *моја* тата, *моје* мисао) (Ломпар 2011: 23–24). Будући да се типични завршеци тичу номинатива једнине и будући да су у раду наведени примери одступања у номинативу једнине, закључујемо да се запажање В. Ломпар тиче грешака баш у овом падежном облику. О осталим падежним облицима у поменутом раду нема никаквих назнака.

³ Укупно 85 студената из 26 земаља света, који као први говоре један од 18 језика (арапски, белоруски, чешки, енглески, фински, француски, грчки, хинди, италијански, јапански, корејски, мађарски, немачки, пољски, португалски, румунски, шпански и тајски).

⁴ Овде занемарујемо које су граматичке категорије нарушене (и колико њих), јер је стратегија пресликавања именичког наставка толико очигледна да је не смемо заобићи.

Ако узмемо по једну синтагму за сваки од три рода (нпр. *кладан сок, црвена јабука, слободно местио*) и ако их измењамо по падежима, видећемо да се наставак конгруентне речи подудара с наставком именице у:

– мушком роду: у номинативу једнине ($-\emptyset, -\emptyset$), евентуално и у акузативу једнине ако именица има обележје живо ($-$), затим у номинативу ($-и, -и$), акузативу ($-е, -е$) и вокативу множине ($-и, -и$);

– женском роду: у номинативу ($-а, -а$), генитиву ($-е, -е$),⁵ акузативу ($-у, -у$) и инструменталу једнине ($-ом, -ом$), номинативу, акузативу и вокативу множине ($-е, -е$ за сва три падежа);⁶

– средњем роду: у номинативу, акузативу и вокативу једнине ($-о, -о / -е, -е$),⁷ односно множине ($-а, -а$).

Ово неретко подударање наставака требало би да неизворним говорницима олакша њихово учење, али их оно и наводи на погрешан корак, видећемо у којој мери.

2. Изједначавање с наставком именица мушког рода

а) Уз именице мушког рода на $-\emptyset$ наставак (*авион, браћи* (3 примера), *груї, језик, кафић, љубимац, марїи, момак* (3), *осмех* (2), *їас* (2), *їериод, сїи, сир, сїраїи, сїїан* (3), *факулїїеїи* (2), *ценїїар* (2), *човек*) дошло је до употребе идентичног именичког наставака и за конгруентни атрибут, у:

- генитиву једнине (4) и множине (1),
- акузативу једнине (8),
- локативу једнине (3), и
- инструменталу једнине (4).

Међу атрибутима налазимо присвојне заменице: *мој* (6 примера), *њен* (2), *њихов* (2), и показну заменицу *їај*, придеве: *їеронїолошки* (2), *леї* (3), *мали, медицински, їамеїан, срїски*, бројеве: *један* (4), *груїи* (3), *шесїи*. Ако погледамо наставаке с којима су употребљени, видимо да се углавном ради о замени дужег наставака (две фонеме) краћим (једна фонема):

- у акузативу и генитиву једнине $-а$ уместо $-ої/-еї$;
- у локативу једнине $-у$ уместо $-ом/-ем$;
- у инструменталу једнине $-ом$ уместо $-им$;
- у генитиву множине $-а$ уместо $-их$.

⁵ Занемарујемо прозодијску разлику између два наставака пошто анализирамо писану продукцију страних студената.

⁶ Подударања нема код именица женског рода на $-\emptyset$ наставак.

⁷ Подударање наставака у једнини зависи од крајњег сугласника основе именице, одн. придевске речи – ако су оба сугласника непалатална, одн. оба палатална, имаћемо подударање ($-о, -о$, одн. $-е, -е$); ако се разликују по овом обележју, подударање изостаје.

Ona ima *pametna* momka. (korejski)⁸
Hoću da poboljšam moji sposobnost *srpska* jezika. (korejski)
Znam svima u *moju* spratu. (engleski)

Наставци овде употребљени већином не одговарају наведеним падежима ни за женски, ни за средњи род, нити њиховим множинским облицима. Једино се у случају оствареног наставка *-ом* може рећи да одговара инструменталу једине женског рода (нпр. *са лей-ом женом*). Стога су четири таква примера раније сврстана и анализирана и у категорији *Нейправилна ујошреба конјруенцине речи женској рога – Женски род умесйо мушкој* (Бабић 2022: 64–65), али с правом се може тврдити и да је у таквим примерима употребљен именички наставак.

По обиму управног члана, нађен је само један пример двоструко контролисане конгруенције с именицом мушког и женског рода у инструменталу једине:

Млађи има 10 година и воли да игра са *мојом* братом и сестром. (engleski)

Будући да обе именице имају исти наставак (*-ом*), то подударане је лако могло утицати на студента да исти наставак дода и присвојној заменици.

Следећа два примера одлично показују нестабилност конгруенције у свести студената и у њиховом међујезику. У генитивским конструкцијама (с предлозима *ог... го...*, и с квантификатором *мнојо*) прво је употребљен правилан облик атрибута (спационирани слог), а затим погрешан с именичким наставком *-а*:

Пutoвала сам у Будимпешти од четвртог марта до *шеста* марта. (korejski)
У Намом гором парку има много корејских традиционалних ресторана
и *лепа* кафића. (korejski)

Забележена је и појава да је именица употребљена у погрешном падежном облику (у једини), а онда с њеним погрешним наставком усклађен је и наставак конгруентне речи. Ради се о појави:

- генитива уместо номинатива (2) и акузатива (2), и
- локатива уместо акузатива (4).

И обично од *једна* сата играм се на компутери, или видим ТВ. (korejski)

---

⁸ Како су скоро сви писмени састави студената писани латиницом, у примерима се задржава исто писмо да би се избегле могуће нове и неаутентичне грешке приликом њиховог пресловљавања ћирилицом. У облој загради наведен је први језик студента.

U porodicu moja sestra ima *najlepša* osmeha. (mađarski)
idem na kafu u *njihovu* stanu. (engleski)

Укупно 28 *прешака* овога типа направило је 17 студената говорника енглеског језика (2), корејског (8), мађарског (5 – Војводина, 1 – Мађарска) или хиндија (1).

б) Између именица женског рода с наставком *-а* (*жена, сесџира, књиџа* и сл.) и именица мушког рода с тим истим наставком (*џаџа, гега, комџија*) разлика је само у природном роду, који се морфолошки одражава једино у речи која конгруира с оваквом именицом, и то у једнини (*леџа жена : мој џаџа*). За стране студенте, међутим, у случају ових других именица претежнији је граматички, женски род него природни, мушки, па у великом броју примера и конгруентна реч уз њих добија обележја, тј. наставке женског рода. У овом делу корпуса јављају се именице *џаџа* (18), *гега* (7) и *комџија*. Готово све грешке су у облику једнине (24), најчешће у номинативу (22), и сасвим спорадично у акузативу (2) и генитиву (2).

Moja tata se zove robert. (mađarski)
Има само *jednu* detu i *jednu* babu. [dedu] (nemački)
Moja mama je *viša* od *moje* tate. (engleski)

Међу атрибутима појављује се присвојна заменица *мој* чак 21 пут, присвојни придеви (2) и број *јеган* (2). Оволико честа употреба заменице *мој* сасвим је разумљива и оправдана јер се ради о именицама које означавају чланове породице, а студенти у опису полазе пре свега од своје породице.

У вези с овим именицама упадљива је и занимљива још једна појава у продукцији страних студената – конгруентна реч уз именицу добија њен именички наставак (синтагма је у позицији субјекта), док придев или заменица у позицији именског дела предиката има обележје мушког рода (спационирани слог). Закључујемо да у оквиру синтагме доминира граматички род, док на релацији субјекат–предикат доминира природни род. Појава је забележена чак у девет реченица од укупно 26 у овом делу корпуса:

Moja tata je *stroži* nego *moja* mama, ali oni nisu *strogi*. (engleski)
moja tata je *zaposleni*. (korejski)
Moja deda je *stariji* od *moje* babe. (portugalski)

И овде је у два случаја именица употребљена у погрешном падежном облику (у номинативу уместо у акузативу једнине), а онда је с њеним погрешним наставком усклађен и наставак атрибута:

Ali imam *jedna* deda, on zove Jožef. (mađarski)

Укупно 26 *прешака* овога типа направило је 17 студената говорника енглеског (5), корејског (6), мађарског (3 – Војводина), немачког (2) или португалског језика (1).

Будући да се овде ради о именицама код којих се природни и граматички род разликују, и код којих је граматички (женски) род претежнији (као што смо видели), ове примере је могуће тумачити и другачије. Сви они су раније анализирани и у категорији *Неуравилна употреба конгруентне речи женског рода – Женски род умесно мушког* (Бабић 2022: 66–68).

3. Изједначавање с наставком именица женског рода

а) Конгруентни атрибути уз именице женског рода карактеристичног наставка *-а* (*баба, библиотека, кућа* (4 примера), *недеља, породица, пријатељица, риба, соба* (7), *учионица*) добили су идентичне наставке именице уз коју су се нашли, и то најчешће у локативу (14 примера), по једном у номинативу и – сасвим неочекивано – у вокативу (сви примери су у једнини). На основу употребљених лексема, видимо да се најчешће ради о тематској целини *сћановање* и о описима куће и просторија у њој:

Često moj tata je u *isti* sobi, koja je dnevna soba. (немачки)
Moja sestra je najmlađa u *moji* porodici. (engleski)

Међу атрибутима који су добили именички наставак, нађени су придеви: *велик, дневни* (3 пута), *жути, исти, следећи, сличан, сјаваћи, црни* (3), присвојна заменица *мој* (2), бројеви: *један* (2), *први, други*.

У свега два случаја бележимо грешку у синтагми с двоструком субординацијом, при чему је у погрешном облику онај члан који је непосредно уз именицу (и деле исти именички наставак), док је онај удаљенији од ње употребљен у правилном облику (спационирани слог):

U mojoj *dnevni* sobi ima crvena sofa. (korejski)
Duga *moje* prijateljice⁹ (korejski)

У једном случају наилазимо на погрешан падежни облик именице – датив или локатив уместо акузатива – и на усклађивање наставка атрибута с наставком именице:

---

⁹ Употребљено на почетку писма.

Ja ću hteti konja i wi-fi i *veliki* biblioteci u mojem malom stanu. (hindi)

Све скупа, 18 *грешака* уз именице женског рода на *-a* потиче од 12 студената који као први језик говоре: енглески (4), италијански (1), корејски (3), мађарски (1 – Војводина), немачки (1), португалски (1) или хинди (1).

Исту појаву уз именице женског рода на *-a* налазимо међу грешкама говорника словеначког матерњег језика. У њиховој продукцији у позицији конгруентне речи, уз именицу у локативу, јављају се придеви, редни бројеви и односне заменице с наставком карактеристичним за њихову промену у словеначком језику (нпр. на *оближњи* огради; у *школски* клупи; на *четирдесетти* страници; на *чији* је земљи крст (али исто тако и: неке ситуације у *којих* још нисам била) (Роџај-Надџи 1987: 30–32)). Дакле, у овом случају грешке се тумаче као резултат међујезичке интерференције.

б) Изједначавање наставка уочено је и уз именице женског рода с *-Ø* наставком, нађено је *йеџи џаких именица: будућностџи, љубав, књижевностџи, околностџи, љећ*, и у позицији конгруентне речи уз њих: придеви *велик, леј, руски*, присвојна заменица *њејов*, и број *друџи*. Грешке су направљене у облику номинатива (2 пута), датива (1) и акузатива (2):

Levo od vrata ima *velik* peć sa belim pločicama. (немачки)

Ja vidim *lep* budućnost zajedno. (мађарски)

То што је забележено само пет примера не значи да су студенти добро овладали њиховим облицима. Ради се само о томе да се именице ове врсте уче на нивоу А2 (у шестој лекцији уџбеника *Научимо српски – Let's Learn Serbian 1*) и да нису фреквентне, па не остаје много времена и прилике за њихово увежбавање, самим тим и за прављење грешака.

Именице ове врсте страним студентима представљају посебан проблем јер обликом номинатива и акузатива једине личе на именице мушког рода на *-Ø* наставак. Стога се може тврдити и то да под њиховим утицајем страни студенти именицама женског рода придружују одредбу мушког рода (па су примери анализирани и у *Нејравилна ујошреба конјруентне речи мушкој рога – Мушки род умесјо женској* (Бабић 2022: 58–59)).

Још специфичније и теже за стране студенте јесу именице *око* и *ухо* у множини, због тога што, у односу на облике једине (*џлаво око, велико ухо*), у множини долази до промене и парадигматског и конгруенцијског индикатора: *џлаве очи, велике уши*. Студентима је лако да меморишу номинативски наставак *-и*, познат им је из номинатива множине именица мушког рода, али им није нимало лако да упамте облик конгруентне речи.

Стога примењују стратегију изједначавања наставка атрибута с наставком именице, додајући му именички наставак *-и*. Овде су грешке направљене само у облику номинатива¹⁰ (4) и акузатива (4):

Moji uši će rasprsnuti za samo sekund! (engleski)

А да се не ради само о погрешно перципираном роду наведених именица, већ и о примени именичког наставка на конгруентну реч, доказују ове синтагме у акузативу, у којем би *очи* или *уши* – да су перципиране као именице мушког рода (нпр. *има њлаве зигове*) – имале наставак *-е*, а не *-и*:

Он је *plavokos* i *ima plavi* очи. (engleski)

Уз множинске облике *очи*, *уши* као одредбе употребљени су придеви: *велик*, *мали*, *њлав*, *црн* и присвојне заменице: *мој*, *његов*, *њен* (2 примера).

Укупно 13 *прешака* уз именице женског рода на *-Ø* наставак, *очи* и *уши* направило је једанаесторо студената с енглеским (3), корејским (5), мађарским (1 – Мађарска), немачким (1) или шпанским језиком (1) као првим.

4. Изједначавање с наставком именица средњег рода

Именице средњег рода у једнини имају синкретизоване облике номинатива, акузатива и вокатива, а њихов наставак је *-о*, *-е* или *-Ø*. Дистрибуција прва два наставка зависи углавном од природе крајњег сугласника основе – наставку *-о* претходе непалатални, наставку *-е* палатални сугласници (нпр. *кујайшило*, *цвеће*).¹¹ Придеви и придевске заменице употребљене уз ове именице у наведеним падежима такође имају исте наставке – у њиховом случају, међутим, дистрибуција зависи искључиво од природе крајњег сугласника основе (*моје мало кујайшило*, *наше њлаво цвеће*). С једне стране, постојање истих наставака и истих правила њихове употребе (за именице и атрибуте) може бити олакшавајућа околност за стране студенте и допринети њиховом бржем учењу и усвајању. Али, с друге стране, могу их довести у забуну и навести на погрешну стратегију – на изједначавање наставка атрибута с наставком именице тамо где не треба. (Тим пре што заиста постоје бројни примери синтагми с паралелним наставцима, нпр. *њлав-о кујайшил-о*, *кладн-о њив-о*, *мој-е цвећ-е*, *свеж-е воћ-елјоврћ-е* и сл.) Потврде такве стратегије налазимо у њиховом корпусу, управо за облике номинатива и акузатива једнине, сасвим изузетно и за генитив и локатив.

¹⁰ Грешке у номинативу анализирани су раније и у *Нејравилна ујојтереба конјруенјине речи мушкој рода – Мушки род умесјо женској* (Бабић 2022: 60–61).

¹¹ Неке именице средњег рода, оне изведене суфиксом *-ишије*, изузетно имају наставак *-е* и после непалаталног сугласника (*гворишије*, *сегдишије*).

а) Уз именице средњег рода на *-e*, које су у нашем корпусу најбројније (*воће, двориште, грвеће, занимање, лице, море* (5 примера), *ићиће, предавање, иуиовање* (2), *седиште, срце, цвеће* (2)), и само једну на *-o* (*куйаишло*) забележени су атрибути с одговарајућим именичким наставком *-e* уместо очекиваног придевског наставка *-o* (у номинативу и акузативу једнине), одн. *-a* уместо *-oi* у генитиву једнине. Међу атрибутима налазимо показну заменицу *овај*, придеве: *велик* (3), *добар, енлески, зајадни* (2), *зелен, источни* (2), *јужни* (2), *крајак, леј* (2), *мирисан, сладак*, присвојне заменице: *мој, његов*, придевску заменицу *неки*, редни број *груји*. Нешто више атрибута налазимо у номинативу (12) него у акузативу (8) једнине,¹² и свега два у генитиву једнине.

У Koreји има *zapadne more, istočne more, i južne more*. (korejski)
 Он има лепе очи и *slatke lice*. (korejski)
 Она је нишка али има *velike srce*. (engleski)

б) У корпусу је знатно мање именица средњег рода на *-Ø* наставак, наставак који студенти заправо и не препознају, они виде крајњи вокал *-e* у именицама као што су *време* (2 примера), *име* (2), *јаје, ирезиме*. Стога и уз њих конгруентна реч добија именички наставак *-e*. У служби атрибута налазимо присвојне заменице: *његов* (2 примера), *њен*, и придеве: *иржен, ириваиши, слободан*:

Njegove prezime je Lal. (hindi)
 Мені је важно да имам *privatna vremena u noći*. (korejski)

У четири наврата именица је употребљена у погрешном падежном облику, али одредба је и у том случају добила именички наставак:

Stan је много *svetao i udoban*, има много *lepe cveće*. (češki)
 Pored trepezarija је моје спаваће собе и *moja kupatila*. (engleski)

в) Свега два пута нађена је конгруентна реч с наставком *-e* уз именицу *куйаишло*, што оставља простора да се помишља и на колебање између два придевска наставка:

Na drugom spratu има три собе и *velike kupatilo*. (mađarski)

¹² Иако су ова два падежна облика потпуно изједначена, да је реч о једном, одн. другом, утврђујемо на основу синтаксичке функције коју синтагма има у реченици.

Али ипак, на основу 28 примера подударања двају наставака можемо закључити да падежни систем српског језика стране студенте наводи на погрешну стратегију, пре него да се ради о простом колебању између две наставачке морфеме.

Укупно 30 *примера* нађено је у саставима 15 студената којима је први језик енглески (2), корејски (8), мађарски (2 – Војводина), португалски (1), чешки (1) или хинди (1).

Исту склоност ка изједначавању наставка – али само присвојне заменице – с наставком именице средњег рода, О. Перишић Арсић учоава код својих студената италијанског матерњег језика (*мојо* вино, *његове* дете, *ивојо* око). Ову појаву ауторка објашњава чињеницом да – за разлику од српског – у италијанском језику нема средњег рода и да се род посесора не види из облика присвојне заменице за 3. лице једнине (*његова* *борба* – *la sua borsa*, *њена* *борба* – *la sua borsa*). Отежавајућу околност представљају и двојни наставци у номинативу једнине средњег рода у српском језику (-*o/-e*). Стога су говорницима италијанског за усвајање лакше оне структуре у којима се наставак присвојне заменице слаже с наставком именице (*моје море*, *његово вино*, *ивоје геџе*) него оне структуре у којима тог слагања нема (Perišić Arsić 2016: 161). Дакле, узрок ових грешака ауторка види пре свега у првом језику студената.

5. Закључак

У овом, последњем делу анализираног корпуса нађено је укупно 113 примера у којима је наставак придевске речи замењен наставком именице уз коју је та реч употребљена. Све грешке потичу од 42 студента којима је први језик енглески (8 студената), италијански (1), корејски (18), мађарски (7), немачки (4), португалски (1), хинди (1), чешки (1) или шпански (1).

Ако се осврнемо на падежне облике у којима је дошло до изједначавања двају наставака, видимо да је појава – очекивано – најчешћа у облику номинатива, али остварује се и у свим осталим падежима:

- номинатив (45 примера),
- акузатив (27),
- локатив (22),
- генитив (13),
- инструментал (4),
- датив и вокатив (по 1).

Видимо да оно често подударање двају наставака, на које смо указали у уводном делу, за стране студенте представља замку у коју лако упадају. Због тога је потребно одвојено им указивати на оне случајеве у којима подударање постоји и на оне у којима не постоји.

С обзиром на то да се у свим случајевима ради о замени једног морфолошког средства другим морфолошким средством самог циљног језика, ова врста грешака може се сматрати аналогijом унутар српског језика и резултатом унутарјезичке интерференције, иако смо видели да се неке грешке у неким случајевима карактеришу и као међујезичке.

Што се тиче студената мађарског матерњег језика (на њих посебно обраћамо пажњу од почетка анализе због тога што је њихов билингвизам код нас до сада најчешће описиван, због тога што се мађарски језик одликује одсуством категорије рода и због тога што су и неке њихове грешке бивале окарактерисане као међујезичке), њихова одступања се појављују у свим овде забележеним типовима.

Упоредимо ли ове резултате с резултатима ранијих анализа истог корпуса (Бабић 2022: 71–72), видећемо да појава није ни случајна ни безначајна јер је по учесталости на другом месту, одмах иза грешака у роду конгруентне речи. У целокупном корпусу забележене су укупно 422 грешке у облику конгруентног атрибута, од тога у:

- роду – 213
- именичком наставку атрибута – 113
- падежу – 39
- броју – 21
- роду и броју – 17
- роду и падежу – 16
- роду, броју и падежу – 2
- броју и падежу – 1

Они примери за које је овде показано да се могу двојачко тумачити (укупно 39) потврђују да анализа грешака у облику конгруентног атрибута заправо није лака јер није лако ни разлучити свако од три граматичка обележја која се стичу у једном граматичком наставку. Уз то, као што смо видели, на избор наставка може да утиче и нешто сасвим четврто, а то је наставак именице.

Литература

- Бабић, Б. (2022). Анализа грешака у роду конгруентне речи у именичкој синтагми у српском као страном језику. *Филолој*, 26, 51–77.
- Ломпар, В. (2011). Род именица и тип деклинације у настави српског језика као страног. У: В. Крајишник (ур.), *Српски као страни језик у теорији и пракси II*. Београд: Филолошки факултет, Центар за српски као страни језик, 19–27.

- Bjelaković, I. i J. Vojnović (2022). *Научимо српски – Let's Learn Serbian 1*. Novi Sad: Filozofski fakultet.
- Perišić Arsić, O. (2016). Analiza grešaka u srpskom jeziku kao stranom na primeru italoфона. У: В. Крајишник (ур.), *Српски као страни језик у теорији и пракси III*. Београд: Филолошки факултет, Центар за српски као страни језик, 155–168.
- Požgaj-Hadži, V. (1987). Klasifikacija govornih napak pri slovenskih študentih hrvaškega ali srbskega jezika. *Jezik in slovstvo*, 33/1–2: 25–32.

Biljana Babić

EQUALIZATION OF THE SUFFIX OF THE CONGRUENT WORD WITH THE SUFFIX OF THE NOUN IN A NOUN PHRASE

Summary

The paper conducts a morphosyntactic analysis of errors in the form of the congruent word in a noun phrase, specifically – there are errors caused by the use of a noun suffix for the formation of adjectives. The analysis represents the completion of wider research including all errors in the form of a congruent word used with a noun (in gender, number and case), recorded in written assignments of foreign students at the beginning levels of language knowledge (A1 and A2). The results show that:

- a) foreign students form adjectives using the noun suffix 113 times (113/422),
- b) in this way they most often form the nominative case (45/113), but also all other case forms,
- c) within the overall research of errors in the form of the congruent word, students most often make errors in the grammatical category of gender (213/422) and in the use of the noun suffix to form adjectives (113/422).

Key words: Serbian as a foreign language, error analysis, phrase, congruence, noun suffix.